

СТАНОВИЩЕ

относно ръкописа: „Методи и средства за маркшайдерско заснемане на недостъпни повърхнини“, представен от . инж. Милена Дончева Бегновска като реферат за получаване на ОНС „доктор”

изготвил: проф. д-н Методи Георгиев Маждраков

Общи сведения

Представеният автореферат съдържа 29 стр., с цитирана литература 22 заглавия. Отделно са представени 3 публикации на докторанта, които отразяват съществени части от неговата разработка. Смятам, че тези материали запознават достатъчно нашата общественост със същността.

Актуалност

Точното измерване на големи (над 100 m) дължини е пораждало значителни трудности в преддигиталния период на развитие на геодезията. В минни условия – при снимка на подземни камери допълнителна трудност е създавало обстоятелството, че заснеманите обекти са недостъпни и движението под тях не е безопасно.

Задачата обаче е актуална и затова е обект на множество изследвания, вкл. и на дисертацията.

Д-р инж. Радой Превалски прави опит за снимка на подземни камери като препоръчва оптико-геометричен далекомер, използвайки отражателните възможности на горнището на камерите в р-к „Чипровци”.

Д-р инж. Илинка Иванова използва по-производителни решения основани на нероботизирано сканиране на полярна снимка с безрефлекторна тотална станция.

Бързото развитие на технологичните средства и снимачните технологии доведе до нови проблеми и наложи продължение на изследванията.

Същност

Дисертационният труд може да се квалифицира като научно-изследователска задача. Това е предопределило и съдържанието и структурата на труда.

Първите две части са преглед на обектите – подземни празни пространства (минни камери, крупно габаритни тунели и др.) и на съвременните средства и технологии за измерване на недостъпни дължини.

Като отчита същността на изследването, инж. Милена Бегновска системно и подробно изследва факторите, които определят точността на измерените дължини. Изследванията са в лабораторни условия (in situ) и в реални обекти (in vitro).

На основа на получените резултати са изведени съответно математически модели.

5. Приноси

Известно е, че точността на измерване на дължини без рефлектор зависи от много фактори. Принос на дисертанта е, че с определен подход създава вероятностен модел, който отчита влиянието на най-важните фактори и на базата на голям брой експерименти при различни условия намира зависимостите грешка/условия. Този принос има научно-методичен характер.

Вторият принос е извеждането на формулата за модела за изчисляването на обема сато множество от съседни тристенни пирамиди.

Приноси с научно-приложен характер са получените резултати за точностите на измерване при различни условия (цвят и текстура на отражателната повърхност, ъгъл на отклонение и т.н.)

Заклучение

Дисертацията на маг. инж. Милена Бегновска по актуалност, обхват и научно равнище на третираната тема отговаря на изискванията на Нормативната уредба и установените у нас критерии за получаване на ОНС „Доктор”.

Поради това предлагам на уважаемите членове на Научното жури, назначено от Ректора на МГУ „Св. Иван Рилски” със заповед № Р-441/20.04.2018 г., да гласуват за присъждането на ОНС „Доктор” на маг. инж. Милена Дончева Бегновска.

София

Май 2018 г.

Рецензент:

(проф. д-р Методи Маждраков)